

Leoš Říha: „Chov skotu je základní odvětví zemědělství“

O důležitosti odvětví chovu skotu, o jeho citlivosti a podpoře, ale také o soutěži Mléčná farma roku jsme hovořili s Ing. Leošem Říhou, viceprezidentem Agrární komory ČR a zároveň ředitelem akciové společnosti KLAS Nekoř.

Jak jako viceprezident AK vidíte současný chov skotu v ČR?

ČR se v rámci Evropy, ale i světa, pohybuje v posledních letech na čelních místech z pohledu užitekosti dojného skotu, ale i z hlediska kvality mléka. Jako nespornou výhodou je nutné vidět, z celosvětového pohledu, rozumnou míru koncentrace zvířat ve stájích našich chovatelů dojného skotu a také vysokou odbornost zootekniků a s tím související rychlejší zavádění nových poznatků do praxe. Problém vidím v tom, že máme sice informace o užitekosti v okolních zemích, ale už nám chybí průběžně aktualizovaný přehled většiny podpor, které zemědělci, u citlivých komodit dostávají. Když sečteme různé regionální a národní podpory, zjistíme, že jsou často podpory v okolních zemích oproti našim čtyřikrát až pětkrát na jeden litr mléka vyšší. Pokud v tomto nedojde ke srovnání, může se stát, že ani první místo v dojivosti nám k přežití nemusí stačit. Takže základ je permanentně mapovat podpory u citlivých komodit u nás a v zemích, které k nám díky otevřenému trhu dodávají výrobky. Nejde jen o samotné podpory, ale také o jejich zdanění a další daňové újmy. Podobně jde také o podmínky, za jakých podpory získáváme. V byrokracii někdy stále dokážeme být i v rámci EU dosti dobří.

Co dnes hodně diskutované zastropování?

Velký problém, z hlediska podpor, by bylo pro naše chovatele dojného skotu přísné, nedobrovolné zastropování přímých plateb. To by postihlo většinu chovatelů dojného skotu a při variantě odpočítání osobních nákladů, se mi

zdá, zase příliš nebezpečných, byrokratických detailů. Nehledě na „spravedlivost“, když si uvědomím, jaká je mzda v Německu, u nás, či v současné zemi předsedající EU Rumunsku.

Jako další problém vidím pohled našich spoluobčanů a spoluspotřebitelů na živočišnou výrobu, počínaje malým zájmem v ŽV pracovat, či obor studovat, přes přístup většiny obyvatel dnešní vesnice až třeba po zohlednění při tvorbě územních plánů obcí. Chceme protierozní krajinu, udržovat vodu co nejvíce v krajině, pícniny na orné půdě, a přitom jaksí zapomínáme, že někde musí stát kravín, hnojiště, jímky apod. Tyto souvislosti mezi vývojem klimatu a nutností zde mít i z tohoto důvodu živočišnou výrobu, lidem trochu unikají, a to nejen ve městech, ale bohužel i na vesnici. Je to i prostor pro Agrární komoru a MZe, aby v tomto ohledu co nejvíce vysvětlovaly. Stačí dva až tři roky sucha za sebou a slovo potravinová soběstačnost bude mít konkrétní význam.

Jak pohlížíte na aktuální cenu mléka?

Samostatnou kapitolou, kterou AK může ovlivnit narozdíl od např. odbytového družstva nepřímo, je cena mléka. To, že jsme cenově sotva v polovině EU, nepokládám za adekvátní k naší kvalitě a koncentraci produkce, ale zase je třeba mít k dispozici průběžné objektivní údaje (přepočtené složek) a zároveň s EU srovnatelné podmínky pro naše mlékaře, od podpor až po fungování, prostředí pro odbytový mlékárenských výrobků (zákon o cenách, významné tržní síle).

Jak vnímáte konkurenceschopnost jako ředitel zemědělského podniku

s významným zastoupením dojeného skotu?

V naší společnosti KLAS Nekoř a. s. dlouhodobě, ať už v dobách zlých i dobrých, chováme 600 dojnic převážně českého strakatého plemene s ročním objemem mléčné produkce 4,5 milionu litrů. Vzhledem k tomu, že k tomuto stádečku máme k dispozici 1000 ha orné půdy a 500 ha luk a pastvin, a přitom na orné půdě produkujeme nejen krmné plodiny a dnes nejen klasickou tržní řepku, ale i na významné ploše osiva trav, jetelů a máků, musíme se snažit, aby při tomto zatížení naše produkce tohoto základu, tzn. vlastních krmiv, byla co nejefektivnější. V tomto vidím také jeden ze základů naší konkurenceschopnosti, a to i proto, že využíváme obnovy travních porostů, ale i samotné druhé seče trav na semeno jako základ velmi kvalitního, v podhorské oblasti levného krmiva. Jako naši konkurenční výhodu stále vidím, i přes vývoj ve společnosti, že máme hodně pracovníků v živočišné výrobě s výborným vztahem ke své práci a ke zvířatům. Na straně druhé nás čekají některé investice a ne všechny provozy jsou už technologicky na takové úrovni, jak bychom chtěli, což souvisí mimo jiné i historicky poměrně hodně roztržštěným umístěním stájí v kopcovitém terénu, často poblíž obcí, což rekonstrukci a centralizaci chovů znesnadňuje.

Jak vnímáte soutěž Mléčná farma roku?

Soutěž Mléčná farma roku považuji za dobrý počín, který umožní porovnání našeho chovu s ostatními chovateli. Jako pozitivní vidím, že se nehodnotí pouze užitekost, ale i ukazatele zdraví a reprodukce stáda. Při porovnání jednotlivých ukazatelů vidíme, jak na tom je náš chov a na co je třeba klást větší důraz.

Proč se váš podnik soutěže účastní?

Do soutěže jsme se přihlásili kvůli již zmiňované porovnání výsledků cho-

Ing. Leoš Říha

vu. Čím více podniků se bude soutěže účastnit (nyní již 200 farem), tím bude mít větší vyjadřovací schopnost, proto je rozhodně podporujeme. Jsem moc rád, že v minulém roce se na čelních pozicích umístily firmy z našeho kraje, jako je Horní Bradlo, Avena, ZOD Žichlínek, kde za těmito výsledky vidím konkrétní osoby, jejichž práce si velmi vážím. Pochopitelně mě těší, že náš tým živočišné výroby se dokázal v roce 2017 umístit na čtvrtém místě.

Chcete něco dodat?

Pokládám chov dojného skotu za jedno z nejdůležitějších, základních a nejcitlivějších odvětví zemědělství, které do naší krajiny patří. Přispějme prosím každý svým dílem k tomu, aby se stavy skotu už dále nesnižovaly. Jsme už na polovičním stavu produkce mléka na 1 ha, než jsou třeba v Německu. Uvědomme si, jak je důležité mít i v dnešní době určitou základní míru potravinové soběstačnosti a také určitou základní míru organické hmoty v naší krajině. Je to v zájmu nejen nás zemědělců. Proto i soutěž Mléčná farma roku a její medializace může vedle odborného pokroku přispívat k lepšímu pohledu naší společnosti na živočišnou výrobu a na naše kvalitní mléčné výrobky.

Lukáš Prýmas

Vyhlášení výsledků Mléčné farmy 2019 a odborná konference se koná **21. března 2019** v hotelu Skalský dvůr.
www.mlecnafarmaroku.cz